

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008
1051 СОФИЯ, УЛ "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Изх. №: 01-10
.....
27. 04. 2015 .....

до

РУМЯНА КОЛАРОВА
СЕКРЕТАР ПО ОБРАЗОВАНИЕ,
НАУКА И ВРЪЗКИ С
ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
ПРЕЗИДЕНТА

На Ваш № 02-05-74 / 15.04.2015 г.

ОТНОСНО: Заседание на Съвета по образование към Президента на Република България

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КОЛАРОВА,

Във връзка със заседанието на Съвета по образование към Президента на тема „Качество на образованието и пазара на труда“, на 30 април 2015 г., приложено Ви изпращаме становище по темата.

С уважение,

ГЪЛЪБ ДОНЕВ

ЗА МИНИСТЪР
НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА
(съгл. Заповед № РД01-352/ 24.04.2015)

Становище

за заседанието на Съвета по образование към Президента на тема „Качество на образоването и пазар на труда“

30 април 2015 г., 10,00 часа, Администрация на Президента

Темата за осигуряване на качествено образование и обучение, съответстващо в пълна степен на потребностите на бизнеса, и достъпно за всички, е от изключително значение за подготовката на качествена работна сила. Ученето през целия живот, което позволява непрекъснато развиване и натрупване на нови знания и умения, е гаранция за развитието както на отделната личност, така и на обществото и икономиката като цяло.

Осигуряването на качествено образование и обучение е важно особено в контекста на изпълняваната от ЕС и страната ни политика за справяне с младежката безработица и неактивност. Ключът на изпълняваната от страната ни Гаранция за младежта са дейностите по предоставяне на възможности на младите хора за образование и обучение, активирането им за учене и работа, насърчаването им за учене през целия живот.

Налице са редица сериозни предизвикателства, пред които е изправено нашето общество, и по които отговорните институции, социалните партньори, неправителствения сектор трябва да работят съвместно. Това са демографското застаряване на населението и намалението на работната сила, високият процент на млади хора, които не са в образование и обучение и не работят, високото равнище на отпадане от училище, високият дял на неграмотните лица, ниското равнище на участие в учене през целия живот.

Промяната в българското образование и обучение през следващите години трябва да бъде в посока повишаване на качеството на образоването и обучението и засилване на връзката с бизнеса и работодателите. Организирането на стажове и практики на реални работни места по време на обучението в средните и висшите училища, и след завършване на образование, е гаранция за придобиване на практически умения и опит по професията и осигуряване на плавен преход на младите хора към заетост. С финансовата помощ на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ през изминалния програмен период беше подпомогнат този процес. Налице са редица добри примери, които ще бъдат основа за развитие в бъдеще. За да бъдат ефективни и да водят до устойчива заетост, стажовете и практиките трябва да бъдат организирани с необходимото качество, за което ключова роля имат работодателите.

Институциите съвместно със социалните партньори вече работят по въвеждането на новата форма за професионално обучение – обучението чрез работа (дуално обучение), както за ученици над 16 г. в образователната система, така и за лицата на пазара на труда. Тази форма на професионално обучение ще даде възможност на младите хора да се обучават на работното място и да придобият квалификация, която ще съответства в най-голяма степен на потребностите. От друга страна, това е ефективна форма на обучение, при която могат да се подготвят квалифицирани работници и служители за своя бизнес.

За реализиране на обучението чрез работа (дуално обучение) водеща роля трябва да имат работодателите. Те трябва да са активната страна в процеса и като такива трябва да участват във всеки етап от организирането, провеждането и оценяването на резултатите от обучението чрез работа, включително чрез заявяване на приема за обучение чрез работа, участие в разработването на държавните стандарти за професионално обучение чрез работа, участие в разработването на учебните програми, подготовката на наставници.

За да бъде успешен старта и да се развива занапред обучението чрез работа, е необходимо да се работи за активиране и наಸърчаване на работодателите да се възползват от тази форма на обучение, за повишаване на тяхната информираност относно ползите и ефективността на инвестициите в обучение чрез работа. Определянето на минимални изисквания за гарантиране на качество на обучението чрез работа е друг важен елемент за постигане на ефективност на резултатите. Качеството на обучението трябва да е обвързано с качеството на работните места, с учебните програми, по които ще се провежда обучението, подготовката на наставниците и преподавателите от обучаващите институции, условията на труд и др. Не на последно място, трябва да се наಸърчава създаването на ефективни и устойчиви партньорства между работодателите и обучаващите институции, както и между работодателите за тяхното обединяване за съвместно предоставяне на възможности за обучение чрез работа.

Държавата ще работи за създаване на подходящите условия и среда за успешно развитие на обучението чрез работа (дуалното обучение), ще продължи проучването на чуждестранния опит и привличането на чуждестранна експертиза в процеса, ще подкрепя различните инициативи и проекти за пилотно тестване на възможностите, ще осигури чрез оперативните програми и необходимия финансов ресурс за развитие на капацитета на институциите и предприятията за провеждане на обучение чрез работа.

Координацията и взаимното допълване на трите оперативни програми – „Наука и образование за интелигентен растеж“, „Развитие на човешките ресурси“ и „Иновации и конкурентоспособност“ ще позволи да се реализират дейности за повишаване на качеството на образованието и обучението, включително и за укрепване на капацитета на институциите за образование и обучение и на пазара на труда и за наಸърчаване на взаимодействието между тях.